

[Krag.]

har vi ogsaa fra Venstres Side stillet Forslag uden at kunne vinde Ørenlyd for den Betragtning — i alt Fald som isoleret Foranstaltning —, og en saadan Overførelse kunde finde Sted i endnu mere omfattende Grad, end vi har foreslaaet. For paa adskillige Omraader er de amtskommunale Opgaver af den Art, at de kunde og naturligt burde overføres til Staten, saa meget mere som Lovgivningsmagten og Centraladministrationen har Afgørelsen i Hænde, medens selve Udførelsen paahviler Amterne, og Byrden deraf skal dækkes af Amternes Skatteydere. Ved Socialreformens Gennemførelse sker en saadan Overførelse af Amternes Udgifter til Staten for nogle faa Millioners Vedkommende, men dog ingenlunde i saa stort et Omfang, som vilde være muligt, hvis man gik ind paa alle de Omraader, som her naturligt kommer i Betragtning. Men naar en saadan Overførelse finder Sted ved Socialreformen — ja, saa betyder det ikke de vedkommende Byrders Bortfald, og hvis man i endnu større Omfang overførte de amtskommunale Opgaver til Staten, vilde Byrden ved disse Opgavers Løsning heller ikke bortfalde, men Overførelsen vilde kun foranledige en anden Fordeling. Det er til syvende og sidst ogsaa det, der tilsigtes med dette Lovforslag, som lader Opgaverne — bortset fra hvad der ændres gennem Socialreformen — blive liggende indenfor Amternes Forvaltning, men fordeles Byrderne ved disse Opgavers Løsning paa et bredere Grundlag. Thi Landbruget kan ikke fortsat bære Byrden af denne Forvaltning. Med en Forrentningsprocent af mellem $\div 1,5$ og $\div 2$ er Umuligheden deraf indlysende, hvad man, som sagt, ogsaa ved de afsluttede Kriseforlig har givet Udtryk for. Naar Hovederhvervets Bæreevne er faldet fra 5—6 pCt. til de nævnte negative Tal, og der ikke ses nogen Mulighed for at fjerne de i skattemæssig Henseende mest betydende Opgaver, som nu bæres af Amternes Skatteydere, ja, saa er der ikke andre Muligheder end at fordele Byrden paa et bredere Grundlag.

Det er nøje prøvet, hvilke Veje der her muligvis maatte være farbare, og det er naturligt — saaledes som det ogsaa ved tidligere Lejligheder er sket ved Behand-

lingen af Forslag til Nedsættelse af Ejendomsskatterne — at fæste sin Opmærksomhed ved de indirekte Skatter. Men desværre, det maa jo erkendes, at det er et Skattegrundlag, som man, tør jeg nok sige, har haft for Øje, hver Gang Problemer af den Art i det hele taget rejstes, og ikke mindst ved de sidst afsluttede Kriseforlig, og derfor maa det vel erkendes, at Mulighederne for yderligere Paaligning paa dette Grundlag er om ikke fuldstændig udtømt saa dog i fremtrædende Grad udtømt.

Nu kommer hertil de væsentlige Underskud, som indeværende Finansaar og det kommende Finansaar vil udvise indenfor Statsforvaltningen. Disse Underskuds Dækning vil ogsaa komme til at stille Krav, omend jeg maa hævde — og jeg tvivler ikke om, at i saa Henseende vil ogsaa mit Parti være enig med mig, naar disse Spørgsmaal kommer til Behandling —, at til Dækning af disse meget store Underskud vil Skattevejen ikke kunne følges ret langt, det bliver kun Laanevejen, der i saa Henseende er farbar. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at sige her i dette Ting, at jeg ogsaa maa være af den Opfattelse, at det nulevende Slægtled ikke har Pligt til alene at bære Byrden af de Vanskeligheder, som Tiderne har medført. De maa fordeles over et længere Tidsrum, saaledes som Tilfældet ogsaa har været i svundne Dage, naar tilsvarende Tilstande som Følge af Begivenheder ude i Verden indtraadte — jeg henviser i saa Henseende til Begyndelsen af det 19. Aarhundrede og de økonomiske og erhvervsmæssige Vanskeligheder, som den Tid medførte.

Som sagt, ikke mindst gennem de Forlig, som er blevet afsluttet, er den store Vækst i den indirekte Beskatning indtraadt, og det viser sig desuden, at disse Skatte-kilder kun flyder sparsomt som Følge af den formindskede Forbrugsevne i Befolkningen, saaledes at det trods Forhøjelserne ikke har vist sig muligt at holde Indkomsterne ad indirekte Vej fuldt ud oppe. Regeringen har jo, dels i den socialdemokratiske Regeringsperiode fra 1924 til 1926, dels i den nuværende radikal-socialdemokratiske Regeringsperiode, opgivet Skatter af indirekte Karakter, som man ganske utvivlsomt burde have beholdt, og som man